Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 197 Sâmbătă 20 Iulie 1940
10 Pagini
P IIII

ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80. In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

„CU MÂINI CURATE"

Toată lumea e încredințată azi că a sosit ceasul unor curagioase și profunde prefaceri în viața societății românești, ca și în a tuturor neamurilor ce nu înțeleg să se lase depășite de realități. Dar toată lumea este deasemeni încredințată, că prima prefacere cu care trebue să începem este prefacerea morală.

Această prefacere trebue pornită de sus în jos, dela cârmuitori la cârmuiți, cuprinzând întreaga gamă a ierarhiei de stat, pe toți factorii mici și mari cari dețin o frântură de suveranitate și de răspundere publică.

Un simț al datoriei și al moralității cât mai ridicat, sus, înarmat cu puterea de a impune aceiași disciplină rece a datoriei și moralității din treaptă în treaptă, dela colaboratorii cei mai apropiați până la ultimul agent de execuție pierdut în fundul țării, care, totuși, mândru că reprezintă acolo autoritatea și interesele statului, să se simtă prin el forța nouă și sufletul nou ce vibrează în mădularele națiunii.

De geaba vom arbora principii și programe noui de guvernământ, de geaba vom căuta să dinamizăm metodele de lucru, dacă toate acestea vor fi clădite pe putregaiul vechilor moravuri, dacă nu vom scoate, prin sancțiuni usturătoare, necinstea și risipa de oriunde au mai rămas cuibărite, opinia publică va continua să rămână străină, poate chiar refractară bunelor intenții și sforțărilor depuse.

In cuvântarea sa de președinte al primului parlament românesc de după unire, Vasile Stroescu, marele basarabean și mai marele român, recomanda dregătorilor de atunci ai țării și întregei generațiuni a unirii, să lucreze „cu mâini curate". A deține o însărcinare în serviciul statului era în concepția austeră a veneratului basarabean tot una cu investitura de a oficia o taină sacră. „Cu mâini curate" să servim interesele statului, „cu mâini curate" să ne apropiem de bunul și de banul public. „Corect în viața privată și dezinteresat în viața publică". — definise cu mult înainte Petre Carp ținuta morală a omului politic.

Iată formule sănătoase rostite de minți luminate și cinstite, cari, în trecutul nostru politic au stat ele însele pildă vie a adevărului rostit, prin faptele și ținuta lor morală.

In mijlocul frământărilor de azi și al prefacerilor ce se anunță, să nu uităm aceste adevăruri, pe care să le punem la temelia noilor așezări ce vrem să pregătim vieții românești.

Cu mâini curate să slujim sfânta taină a intereselor țării. Cu mâini curate să veghem la buna administrare a banului și avutului public. Cu mâini curate să trudim la conducerea destinelor acestui neam.

Numai așa opera ce vom săvârși va rămânea în picioare, ca stânca în fața zbaterii neputincioase a talazurilor.

Vorbăria n'a folosit niciodată, nimănui!
Prudența și rezerva au folosit totdeauna, și folosesc mai ales astăzi..

NUMIREA CANDIDAȚILOR
LA PREȘEDINȚIA STATELOR-UNITE

Potrivit unei îndelungate tradiții, din patru în patru ani, în luna Iunie sau Iulie se întrunesc, într'unul din marile orașe americane „convențiunile naționale" ale partidelor republican și democrat chemate să desemneze candidații la președinția și vice-președinția Confederației, care vor fi supuși scrutinului popular în luna Noembrie.

In cursul săptămânii trecute, adunarea, sau — cum o numesc americanii — convențiunea națională republicană reunită la Philadelphia a ales pe marele industriaș Wendell Wilkie, candidat al partidului republican, după o serie de voturi, care au înlăturat succesiv pe ceilalți aspiranți la președinția republicii.

In săptămâna aceasta se desfășoară la Chicago lucrările convențiunii partidului democrat, care va avea să hotărască, între altele, problema arzătoare a unei a treia candidaturi a președintelui Roosevelt.

Procedura desemnării candidaților la magistratura supremă a Statului este o creațiune tipic americană.

In primele timpuri ale confederației, cei dintâi președinți au fost aleși cu unanimități. Către 1830, pe măsură ce politica și viața americană se democratizau și Statele-Unite creșteau în importanță, selecțiunea candidaților se făcea în adunări anuale, cu regule de funcționare din ce în ce mai precise, care ajungeau să facă din convențiunile naționale ale partidelor adevărate instituții constituționale.

„Convențiunile" de astăzi sunt corpuri reprezentative regulat constituite, compuse din delegați aleși de o adunare de partid, în fiecare din cele 48 de State ale Confederației și investiți cu depline puteri de alegătorii lor.

Constituția prevede că fiecare Stat alege la convenția națională a partidului un număr de alegători prezidențiali de două ori mai mare decât senatorii și deputații acelui Stat în congres. In felul acesta, numărul delegaților la convențiuni variază de la Stat la Stat: spre exemplu, un Stat mic ca Delaware are 6 delegați, unul mare ca New York 78, iar numărul total al delegaților se ridică la circa o mie, la care se adaogă un număr egal de supleanți, chemați să voteze în locul delegatului principal, în caz de împiedecare. Desbaterile convențiunilor sunt publice și de multe ori 15—20.000 de oameni asistă la lucrările acestora, dându-le o înfățișare deosebită.

De cele mai multe ori acești alegători prezidențiali au un mandat imperativ, dar câteodată li se lasă — mai ales delegaților Statelor mai mici — libertatea desemnării candidatului partidului la președinția republicii.

Convențiunile naționale se țin de obiceiu în orașe mari, care prezintă toate înlesnirile necesare pentru confortul delegaților și pentru difuzarea — prin presă și radio — a desbaterilor adunării, care după verificarea împuternicirilor și alegerea biroului trece la discuția programului și la alegerea aspiranților la președinție. In afară de împrejurări excepționale, cea dintâiu este de obiceiu o simplă formalitate, obiectul principal al convențiunii fiind desemnarea candidatului, care

(Continuare in pag. 2-a)

BĂTĂLIA DIN MEDITERANA

Un cuirasat italian trăgând cu tunurile de mare calibru

PENTRU VECINII NOȘTRI BULGARI

O înțeleaptă zicătoare orientală glăsuește că „mai întâi vezi vecinul, iar după aceea vezi soarele". Morala zicătorii este că trebue să te ai bine cu vecinul.

Vecinii noștri bulgari nu s'ar putea plânge că noi, românii, n'am căutat să ne ținem de adevărul cuprins în zicătoarea pomenită. Tot așa, cum nu le-ar fi îngăduit să uite că, dacă ar fi vorba să facem bilanțul serviciilor reciproce, se va vedea că numai ei sunt debitorii noștri, pe când noi nu știm să le fim datori în ceva.

Spunând acestea, n'avem în vedere numai sângele românesc vărsat, miile de vieți românești jertfite în războiul din 1877-78, pentru ca să ia ființă un un stat bulgar și pentru ca poporul bulgar să aibă parte de o viață de sine stătătoare.

Fatalități istorice au vroit ca începând dintr'un trecut îndepărtat, bulgarii să găsească în români — în românii de dincoace și în românii de dincolo de Dunăre — pe sprijinitorii lor cei mai devotați, iar în fostele Principate românești să găsească un pământ al Făgăduinții.

Iată, când acum mai multe secole în urmă, apare în Macedonia de Vest un stat bulgar cu țarul Samuel, puterea statului și țarului se întemeia pe „valahii" din acea regiune. Așa stă scris la istorie. Tot la istoria nepărtinitoare stă scris că unor șefi români și valoarei militare a elementului românesc din Balcani se datoresc întemeierea și strălucirea, la care ajunsese a doua împărăție româno-bulgară, împărăție care și-a pierdut puterea și a sfârșit prin a dispărea, după dispariția dinastiei românești și după ce elementul românesc încetase de a mai avea o influență precumpănitoare.

Și unde, dacă nu în fostele Principate ale Munteniei și Moldovei își găseau refugiu și un sprijin ospitalier membrii clerului bulgăresc, — printre cari episcopi și arhierei — precum și toți intelectualii urmăriți de turci pentru o activitate revoluționară?

Această activitate revoluționară, de pe urma căreia guvernele respective române aveau o seamă de neplăceri și nu puține riscuri, era continuată și intensificată în orașele din Muntenia și din Moldova. In loc de a fi oprită, ea era sprijinită de autoritățile românești și de poporul român.

Să mai amintim că aici, în România, a început renașterea culturală și națională a bulgarilor, că aici, la București, a fost scris și tipărit primul abecedar al limbei bulgare, — a apărut în anul 1842 — că la Brăila a luat ființă și a continuat să funcționeze chiar câțiva ani după constituirea Bulgariei, societatea de literatură, care este Academia bulgară de astăzi, că presa politică și națională bulgară își are obârșia în orașele românești, că din aceste orașe au pornit, ca să lupte în Bulgaria, primele bande revoluționare bulgare?

Ne oprim aci cu enumărarea unor fapte indiscutabile, a căror listă este lungă, este foarte lungă și trebuind a fi trecută toată la activul românilor. Ne oprim, fără să cerem vecinilor noștri vreun sentiment de recunoștință. Știm că recunoștința este o virtute ce răsare foarte rar la anumite popoare.

Suntem însă în drept să le cerem o apreciere cât de cât de obiectivă a unor realități evidente. Bunăoară, o apreciere asupra situației reci-

(Continuare in pag. 2-a)

CRONICA RĂZBOIULUI NAVAL

FLOTA FRANCEZĂ
DUPĂ ARMISTIȚIU

de vice-amiral I. BĂLĂNESCU

Două epizoade navale de un dramatism puțin frecuent în istoria operațiunilor maritime au încheiat colaborarea de zece luni a marinelor britanică și franceză.

La Mers el Kebir lângă Oran, pe coastele de Nord ale Africei, s'au ciocnit două escadre, până ieri aliate, una franceză nepregătită de luptă și alta britanică, superioară, venită să-și impună voința prin forță.

La Dakar o altă escadră engleză a scufundat prin atac de avioane și grenade antisubmarine marele cuirasat francez „Richelieu".

Reamintindu-ne toate dovezile de devotament, bravură și sacrificiu ale ostașilor și marinarilor francezi față de Marea Britanie în Marea Nordului, pe Ocean, pe coastele Norvegiei și în retragerea din Flandra, cu multă greutate putem înțelege agresiunile escadrelor britanice dela Oran și Dakar.

Faptele le cunoaștem din comunicatele oficiale publicate la timp de amiralitatea britanică și amiralitatea franceză, la care s'au adăugat declarațiunile făcute în Camera Comunelor de către d. prim ministru Churchill și d. Alexander, prim lord al amiralității.

La Oran amiralul francez Gensoul a fost somat să predea navele de linie și să le ducă sub escortă în porturile engleze, dar el nu s'a intimidat, nu a cedat amenințărilor, rămânând credincios ordinelor superioare ale amiralității franceze.

D. Churchill a justificat severa măsură, prin necesitatea de a scoate din luptă navele franceze pentru ca ele să nu servească flotei germane, în operațiunile de invazie contra Angliei.

D. Alexander a explicat în aceiași termeni de logică chirurgicală, agresiunile de la Oran și Dakar, însă a adăugat pentru ușurarea conștiinței sale, că „nu există nici un membru al guvernului și nici un ofițer din marina britanică, să nu regrete din adâncul inimii aceste acțiuni, din nefericire judecate necesare".

Vom încerca să lămurim rațiunea superioară a punctului de vedere britanic, care rămâne să fie judecat în toată obiectivitatea de istoria nepărtinitoare.

Amiralitatea britanică, imediat după încheerea armistițiului francez cu Germania și Italia, a cerut amiralului francez să-și predea navele sau să le scufunde.

Amiralul francez a refuzat, dar a cerut să fie lăsat să-și predea navele în porturile franceze, ceea ce a și făcut.

Amiralitatea britanică a refuzat să primească această soluțiune, pentru că ea ar fi lăsat flota franceză în mâinile germanilor.

Amiralul francez a refuzat să-și predea navele în porturile engleze, pentru că ar fi însemnat să le predea în mâinile inamicului.

Amiralitatea britanică a refuzat să primească soluțiunea de a le scufunda în porturile franceze, pentru că ar fi însemnat să le predea germanilor.

Amiralul francez a refuzat să le scufunde, pentru că ar fi însemnat să le predea britanicilor.

Amiralitatea britanică a refuzat să primească soluțiunea de a le duce în porturile engleze, pentru că ar fi însemnat să le predea germanilor.

Amiralul francez a refuzat să le ducă în porturile engleze, pentru că ar fi însemnat să le predea britanicilor.

Amiralitatea britanică a refuzat să primească soluțiunea de a le duce în porturile franceze, pentru că ar fi însemnat să le predea germanilor.

**Amiralul francez a refuzat să le ducă în porturile franceze